

PROPOSTA DE MOCIÓ EN DEFENSA DE LA SALUT I CONTRA L'ÚS D'HERBICIDES I PLAGUICIDES AGROTÒXICS EN ELS ESPAIS PÚBLICS

Atès que els plaguicides i herbicides són productes químics de síntesi qualificats com de risc per al ésser humà, la fauna, la flora i tots els ecosistemes en general, la normativa referent a aquest productes els classifica segons la seva toxicitat per la salut i el medi ambient i la seva possible degradació.

Atès que l'ús d'agrotòxics implica severes impactes en el medi ambient. Tenint en compte que gran part dels agrotòxics són persistents, no es descomponen naturalment i poden romandre llargs períodes (fins i tot anys) en l'ambient abans de desintegrar-se, possibilitant, a més, que es vagin acumulant en els teixits humans i animals, concentrant-se i superant les quantitats que es detecten en l'ambient.

En base a la resposta a la instància presentada en data de 26 de Juliol del 2012 en nom de Som lo que Sembrem, EcoArtés i CUP i resposta en data de sortida del registre 5 d'Octubre hem sabut quins són els herbicides i plaguicides de que fa ús aquest ajuntament. Segons la informació tramesa, aquest Ajuntament fa ús concretament del herbicida Roundup ultra plus-Glifosat 36% i del plaguicida Fastac – Alfa Cipermetrin 10%, en espais públics, com jardins i parcs infantils, marges de vials i arbrat públic.

Atès que l'Ajuntament té la responsabilitat de vetllar pel manteniment d'un entorn saludable per a la vida de les persones, així com per la sostenibilitat medi ambiental, ja que té atribuïdes competències en salut pública i medi ambient.

Atès que les vies més importants d'entrada d'agrotòxics a l'organisme de les persones són la pell i la via respiratòria, així com també poden penetrar per via ocular o per la via oral, en ser ingerits accidental o voluntàriament. Atès que d'estar contaminats, l'aire, la pols, l'aigua, el sòl, la sorra o els aliments poden ser una font d'exposició a agrotòxics. Aquesta exposició pot causar intoxicacions agudes o cròniques, depenent del temps de la mateixa i de la quantitat d'agrotòxic a la qual la persona s'exposa. Tenint en consideració els riscos directes per a la salut humana que suposa l'ús tant de Glifosat com de Cipermetrin, i els danys que generen ambdues substàncies tòxiques sobre l'ecosistema natural, estant classificats els productes emprats com a perillosos per al medi en el registre de productes fitosanitaris.

Danys derivats de l'ús de herbicides i plaguicides agrotòxics compostos per Glifosat i Cipermetrin ***Danys derivats de l'ús d'herbicides amb Glifosat***

L' herbicida glifosat presenta una elevada toxicitat per a tot tipus d' organismes vius, inclosos els humans i també de tipus ambiental.

El permís per a l'ús del glifosat a la UE s'hauria d'haver revisat aquest any 2012. La Comissió Europea, però, va aprovar una directiva l'any passat amb la qual s'aplaça aquesta revisió, beneficiant a grans corporacions amb interessos en el sector agrotòxic com Monsanto, fins l'any 2015.

El glifosat ha mostrat signes de toxicitat i/o riscos de toxicitat per a humans tant en assaigs de laboratori com en estudis epidemiològics. El estudis epidemiològics han relacionat l'exposició de persones al glifosat amb un risc més gran de part prematur per exposició en combinació amb d'altres biocides, un risc més gran d'avortaments, un risc més gran de desenvolupament de càncer de limfomes no-Hodgkin, una possible més gran incidència de mieloma múltiple.

Els estudis de laboratori mostren diferents efectes negatius, com efectes genotòxics i mutagènics, modificacions en l'estructura i funcionament de les cèl·lules, interferències en la síntesi d'esteroides i actuació com a disruptors endocrins, produint també perturbacions en el desenvolupament reproductiu d'animals de laboratori reduint la producció de testosterona, interferències en el funcionament del fetge, malformacions congènites, i efectes tòxics en cèl·lules de la placenta humana que poden afectar negativament la reproducció humana i el desenvolupament del fetus.

Tenint en compte que residus d'aquest herbicida han estat detectats a les cases de treballadors i treballadores agrícoles, a la seva orina i a la dels seus familiars, a la sang de dones no embarassades i en molts aliments, encara que en concentracions baixes, queda demostrat el risc d'exposició a aquest herbicida.

El glifosat ha estat detectat freqüentment a l'aire i a la pluja, així com a les aigües superficials de regions agrícoles. Un estudi recent a Catalunya constata que el 41% de les mostres analitzades té un contingut detectable de glifosat, així com que la concentració mitjana de glifosat de totes les mostres és de a 0'2 µg.l-1, mentre el valor màxim admès per la normativa europea (Directiva 2006/118/EC) al llarg de l'any és 0'1 µg.l-1, essent aquesta xifra superada en un 68% dels casos

Aquest herbicida, en les seves formulacions comercials, ha mostrat impactes molt intensos i diversos en els ecosistemes aquàtics, podent produir nivells extremadament alts de mortalitat en amfibis, la qual cosa podria afectar a la disminució de les seves poblacions. Recentment, la Sociedad de Ciencias Aranzadi de Donostia feia públics els resultats dels seus estudis sobre la incidència d'aquest herbicida en 10 espècies d'amfibis europeus, mostrant que les dosis recomanades pels fabricants són mortals per la majoria d'elles, i que dosis menors afecten la biologia i el comportament dels amfibis. D'altra banda, els musclos també han mostrat molta sensibilitat als herbicides basats en el glifosat²⁸. A més, el glifosat ha mostrat efectes tòxics en algunes espècies de peixos, i pot reduir la resistència d'altres peixos a les malalties, incrementant la incidència d'infeccions. També s'ha mostrat la influència del glifosat en la biologia i reproducció de cargols d'aigües dolces, i com a resultat, la seva possible influència en la expansió de malalties de mamífers com la fascioliasis.

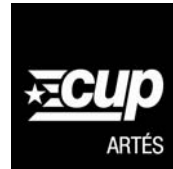
El glifosat absorbit per les plantes és eventualment excretat per les arrels a la rizosfera del sòl. S'ha observat que és tòxic pels diferents fongs i bacteris que són necessaris i beneficiosos per la natura, desequilibrant la comunitat microbiana del sòl. Els cucs de terra també es veuen afectats negativament per aquest herbicida, ja sigui sol o en combinació amb d'altres herbicides.

Aquest herbicida no només afecta a les plantes sobre les que s'aplica o aquelles properes als camps de conreu i/o afectades per la deriva amb el vent, sinó que generacions posteriors d'aquestes plantes també mostren problemes de germinació i/o desenvolupament disminuït, podent produir-se importants canvis ecològics per aquest efecte. Com amb d'altres herbicides, el seu ús ha portat a l'aparició de plantes resistents, aquest herbicida produeix, a més, molts problemes en els mateixos cultius als que s'aplica i a cultius posteriors el que suposa un greu risc sobre la producció agrària.

L'any 2009, la Cort Suprema francesa va confirmar una sentència anterior en la que es condemnava a l'empresa Monsanto (productora del Roundup, principal marca comercial del glifosat) per no haver dit la veritat en relació a la seguretat d'aquest herbicida i per haver utilitzat publicitat enganyosa al definir-lo com a biodegradable. El glifosat és considerat com a "perillós per al medi" per la Unió Europea

Danys derivats de l'ús de plaguicides amb Alfa Cipermetrin

La cipermetrina és un piretroïde. Els piretroïdes són insecticides basats en el piretro, un insecticida natural, però que tenen una activitat biològica molt més alta que el seu model natural ja que han estat modificats per fer-los més persistents en l'ambient. La cipermetrina persisteix en un bosc ruixat fins a per 7 mesos a la terra i en l'escorça dels arbres, amb el risc que el contacte amb superfícies tractades comporta per a la salut, en ser altament perillós per via oral, inhalatòria i dèrmica.

En les últimes dècades hi ha hagut un augment dràstic en l'ús de cipermetrina a escala global, a causa que per molt temps se'l va considerar un insecticida relativament poc perillós. No obstant aquesta aparent innocuïtat de la cipermetrina ha començat a revisar-se. Estudis recents mostren que els efectes en la salut de la cipermetrina -i dels piretroides en general poden ser molt més greus del que es creia.

Segons l'OMS, la cipermetrina és un Classe II: Moderadament perillós. També la categoria toxicològica és la II Altament Tòxic L'Agència Internacional per a la Investigació del Càncer (IARC) ho classifica com a "possible cancerigen humà". Existeixen estudis que relacionen certs tipus de càncer (leucèmia, limfomes) amb els piretroides. Segons aquests estudis, més del 20% d'aquests tipus de càncer estan vinculats amb l'exposició crònica a piretroides com la cipermetrina.

S'han reportat símptomes crònics després d'estar en contacte amb els piretroides. Els símptomes que s'inclouen són trastorns cerebrals i locomotors, polineuropatia i supressions immunològiques, i que a més s'assemblen a la síndrome de sensibilitat química múltiple (MCS) els piretroides en general poden tenir un efecte de supressió immunològica.

La cipermetrina es altament tòxica per als organismes aquàtics i per als peixos tant com per a les abelles. Altres organismes benèfics que poden ser afectats per la cipermetrina són escarabats, aranyes i centpeus que viuen a la terra.

La cipermetrina és a més perillosa per ser un producte altament inflamable.

Per tot això, el grup municipal de la Candidatura d'Unitat Popular proposa al Ple d'Artés l'adopció dels següents acords:

Primer. Suspendre de forma immediata i totalment l'ús d'herbicides i plaguicides agrotòxics pel manteniment dels parcs, jardins, marges de camins i vials i arbrat públic, emprats en l'actualitat pels serveis municipals (tant el servei de jardineria com la brigada municipal) que inclouen en la seva composició química el Glisofat i la Cipermetrina (com ara Roundup o Fastac).

Segon. Dur a terme pràctiques alternatives de jardineria, de manteniment de parcs i jardins, marges de camins i vials i arbrat públic fonamentades en tècniques compatibles amb la salut dels ciutadans i del medi ambient. Per exemple utilitzant productes biològics acceptats en la pràctica de l'agricultura ecològica.

Tercer. Per tal de promoure la salut pública, difondre aquests acords entre el conjunt de la població i iniciar una campanya per advertir, a través dels mitjans de comunicació municipals, dels perills per a la salut i dels riscos per al medi ambient que es deriven de l'ús d'herbicides i plaguicides agrotòxics.

Quart. Traslladar aquests acords a Som lo que Sembrem: C/ Lleida, 1 – baixos • 25600 – Balaguer (Lleida) • 973450683 • A/e ilp@somloquesembrem.org

Artés, 7 de Desembre de 2012